

ZIN OP SCHOOL. Zingeving in het voortgezet onderwijs; door Hans Alma, Jacques Janssen, Jan van Lier, Siebren Miedema, Jan van Spaendonck. KSGV, Nijmegen, 2000. 88 p., ISBN 90-75886-14-4, f 19,50.

Welke mogelijkheden heeft de school om jongeren te leren zingevingsvragen te herkennen en ter sprake te brengen? Wat missen leerlingen als ze die mogelijkheden niet of onvoldoende krijgen? Wat levert het hun op als ze die wel krijgen? Over deze vragen bogen zich vorig jaar de inleiders voor een studiebijeenkomst van het Katholiek Studiecentrum voor Geestelijke Volksgezondheid (KSGV). Hun lezingen werden gebundeld in een boekje uit de reeks Geestelijke Volksgezondheid (deel 2-57), kort ingeleid door Jan van der Lans.

Bijna een derde deel van het boekje wordt in beslag genomen door de bijdrage van Jan van Spaendonck (auteur van o.a. 'De verborgen tiener') over levensbeschouwelijke en religieuze vorming voor tieners in de mediasamenleving. Van Spaendonck is van mening dat aan tieners eerst en vooral een stevige 'geestelijke uitrusting' aangeboden moet worden, willen ze beschikken over een referentiekader om geestelijke stromingen en religies met elkaar te kunnen vergelijken. In dit opzicht is er een fundamenteel verschil in benadering van levensbeschouwelijke vorming zoals Jan van Lier elders in het boekje voorstaat, waar deze aan de hand van het model van de methode Labyrint uiteenzet wat hij onder interlevensbeschouwelijke communicatie verstaat: "Uitgangspunt voor *inter*-levensbeschouwelijke communicatie is het vertrouwen dat in de goden van andere religies, al hebben ze vreemde ogen en een slurf, de ene, ware God ons aankijkt en toelacht" (p. 37). Interessant in Van Spaendonck's artikel is de presentatie van zijn project 'Janusz Korczaks laatste reis', dat hij een aantal malen uitvoerde op enkele scholen voor voortgezet onderwijs en waarbij leerlingen werden uitgenodigd hun gedachten, belevingen en fantasieën uit te tekenen. Acht van deze ontroerende en authentieke tekeningen zijn in full-colour in het boekje opgenomen. Hans Alma en Jacques Janssen verzamelden tachtig korte opstellen van middelbare scholieren en schetsen op basis daarvan een portret van jongeren anno 2000: een 'flexgeneratie' die voor de lastige opgave staat z'n identiteit te ontwikkelen in een sociaal complexe omgeving binnen zeer uiteenlopende levensdomeinen die ieder weer hun eigen betekenis hebben en eigen eisen stellen. Om beter te begrijpen hoe jongeren met levensvragen omgaan, haalt Siebren Miedema in het slotartikel de godsdienstfilosoof Anton van Harskamp aan: "het zindert en knispert in onze samenleving van religiositeit". De vraag die Miedema vervolgens ziet rijzen is: oké, maar wat moeten we hiermee aan in het voortgezet onderwijs? Zijn conclusie is, dat levensbeschouwelijk geïnspireerde scholen heel bewust en doelgericht zullen moeten werken aan een schoolgemeenschap, met het oog op de (levensbeschouwelijke) vorming en de geestelijke gezondheid van de aan de school toevertrouwde leerlingen.

De KSGV biedt met 'Zin op school' een vlot geschreven en gemakkelijk leesbaar boekje aan, dat interessante stof tot verdere reflectie en discussie bevat voor docenten godsdienst/levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs. Een boekje ook, dat de leefwereld van jongeren, hun verlangens, angsten en dromen op een indringende manier op het netvlies brengt.